

Literatūrinė spalio mozaika

Išvykos ir susitikimai

Spalio mėnuo, dar vasariškai gražus ir šiltas, rajono literatams buvo dosnus puikių švenčių, išvykų, susitikimų su bičiuliais kūrėjais ir skaitytojais.

„Keturių vėjų pagairėje“ – tradicinis poetui Kaziui Binkiui skirtas renginys Papilyje, organizuojamas Biržų literatų klubo „Vermė“. Į jį susirenka keturių rajonų (tarsi keturių vėjų...) literatai – iš Biržų, Kupiškio, Rokiškio ir Pasvalio. Šiais metais spalio 5 dieną vykusioje šventėje pasvaliečiams atstovavo dvi lite-

ratės: salotietė Valerija Jurgilienė ir raubonietė Ksaverija Skujienė. Poeto atminimas pagerbtas gimtajame Gudelių kaime, susipažinta su muziejumi Papilyje, buvusioje mokykloje, o literatūriniai skaitymai vyko čia įsikūrusių Editos ir Gintaro Landsbergų išpuoselėtoje erdvėje – sodybos skverelyje.

Tą pačią dieną Anykščiuose vyko 11-asis respublikinis prozos konkursas „Balta paukštė“, kurį organizuoja labdaros ir paramos fondas „Baltasis balandis“, įkurtas anykštėnės Aldonos Širvinskienės. Į Anykščių koplyčią, įspūdingą kultūrinių renginių erdvę, šiemet buvo suvažiavę 30 literatų iš visos Lietuvos. Konkurse dalyvavo ir trys pasvaliečiai: Algis Mačiukas, Vlada Čirvinskienė ir Dalius Kaziliūnas. Konkurso dalyvių kūriniai kasmet sudedami į almanachą „Pasivaikščiojimai“. Laureate tapo Alytaus apskrities literatų klubo „Tėkmė“ pirmininkė Regina Rasimienė.

Po dienos, spalio 6-ą, Gulbinėnuose vykusioje Tarptautinės pagyvenusių žmonių dienos šventėje „Į laiko knygą viskas surašyta“ trečiąją savo knygą „Mintys ateina pačios“ pristatė literatas Algis Mačiukas, kilęs iš netoliese esančio Daukniūnų kaimo. Eiles skaitė jo žmona Vida, o pats autorius klausytojus pralinksmino humoreska, kurių knygoje yra septynios. Gulbinėnų bendruomenė jau turi tradiciją po Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės atleidų sukviesti žmones į kultūrinį renginį, ir nebe pirmą kartą čia lankosi Algis Mačiukas su intencija pristatyti savo kūrybą.

Kitas skaitytojų susitikimas su šiuo literatu įvyko spalio 18 dieną Rinkūnų kultūros centre. Klubo „Užuovėja“ pirmininkė Regina Grubinskienė kalbėjo apie visą Algio Mačiuko kūrybą, o eiles ir humoreską skaitė iš naujosios knygos. Skaitė ir pats rašytojas bei pristatė savo knygų parodėlę (jis trijų autorių knygų ir dviejų almanachų autorius). Kaip ir Gulbinėnuose – eiles skaitė ir

Algis Mačiukas savo kūrinį skaito Anykščiuose.

Valerijos Jurgilienės eiles iš naujos knygos skaito sesuo Janina.

žmona Vida, o po literatūrinių skaitymų Raubonių kultūros centro artistės rodė pagal Salvinijos Mackutės scenarijų sukurta linksma spektaklį „Savas kiemas“. Renginį Rinkūnuose organizavo bibliotekininkė Vita Baltrūnienė.

Naujos knygos ir nauji kūrėjai

Spalio 26 d. Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje vyko literatūrinė šventė „Dėliojasi minčių vitražai“. Pristatytos naujos knygos – eilėraščių rinkiniai: Aldonos Astrauskienės „Gyvenimą reikia girdėti...“ ir Valerijos Pelegrimaitės-Jurgilienės „Godos, mano godos...“ Renginį vedė klubo vadovė Regina Grubinskienė. Ji apibūdino Aldonos Astrauskienės kūrybą ir naująją, jau 9-ą, knygą (pati autorė dėl sveikatos būklės negalėjo dalyvauti), o jos eilėraščių paskaitė Eugenija Armonienė. Aldonos „įgaliotiniui“ tapęs joniškėlietis Steponas Rimkus perskaitė jai sukurta akrostichą, skaitytojams atvežė jos knygų, o parvežė sveikintojų gėles...

Valerijos Jurgilienės knyga – antroji. Jos eiles skaitė sesuo Janina ir dukterėčia Rasa. Klubo vadovė Regina vedė pašnekės su autore. Savo eilių paskaitė ir Valerija, papasakojo apie jau „gimstančią“ trečiąją kny-

gą, kurioje bus pristatyta ne tik jos, bet ir vyro Viganto kūryba (medžio drožiniai).

Trečiasis šventės herojus buvo rašytojas ir dailininkas Dalius Kaziliūnas, dar tik pirmaisiais žingsniais einantis į viešumą. Šis kūrėjas iš Vaškų krašto ilgai slėpėsi, bet dabar buvo priimtas į literatų klubą „Užuovėja“. Šventėje jis perskaitė tris noveles, parodė savo piešinius, kurie žiūrovus sužavėjo čiurlioniška dvasia, prasitarė ir apie rengiamą pirmąją kūrybos knygą. Jį taip pat kalbino renginio vedėja Regina. Daliaus žmona Renata Kaziliūnienė visiems pažįstama kaip puiki dainininkė (dainuojamosios poezijos atlikėja), kelių muzikinių kolektyvų vadovė. Šventėje ji atliko keturias Vytauto V. Landsbergio dainas.

Iš tiesų šventė mūsų širdims, kai susitinkame su literatūra – ar ją kurdami, ar skaitydami. Dar didesnė šventė, kai rankose laikome savo knygą. Porą valandų užsitęsęs šis literatūros mylėtojų sambūris buvo gerų emocijų sukėlęs ir virš kasdienybės pakylėjęs laikas.

Regina GRUBINSKIENĖ
Vida MAČIUKIENĖ
„Užuovėjos“
archyvo nuotr.

Pristatomas naujas literatas iš Vaškų krašto – prozininkas Dalius Kaziliūnas.

Užuovėjiečių kūrybos pluoštelis

Bangutė LIKPETRIENĖ

Taip nesibaigia

*Prabėga apšarmoję žiemos,
negailėstingais pirštais lietę,
pavasario atolaidžiams
atgniauzia kumštį,
ir nieko čia nereikia rinktis.
Kiek daug skriaudų šioj žemėj,
kai priešai vaikščioja po širdis
ir kruvinom pėdom išbraido
vasarojų...
Pasibaigia naktis,
ir reikia keltis,
įdėt į šiltą duonos riekę
švelnumą, rūpestį,
gal atleidimą priešui...
Šviesioj dienoj minčių tirados:
kas buvo čia blogai,
ką turim keisti? –
taip blogis nesibaigia...
Namai akiduobėm žiūrės,
krankliais kranksės
visos žmonijos klaidos.*

Rytas

*Nusišypsojo pamiegojusi diena,
Gaivia rasa pavilgė skruostus.
Apdovanojo kasdienybės rutina,
Tiksliau – į rūpesčių
nuleido uostą.
Še tau, žmogau, šviesos,
Gaivumo, tyro oro!..
Sukis, kaip nori, kaip geriau,
Tik neužmiršk, kad esi doras –
Po žemę vaikščioki tyliau...*

Aldona NAGLIENĖ

Baltas šerkšnas

*Akiraty – žemė ir dangus,
Debesys ir vėjas,
Pilkuma dienos.
Sustingusi rasa
Šerkšnu pavirto.
Rudens tušti laukai,
Liūdesys paklydo sieloj –
Nelaukei?..
Ar ilgies šilumos –
Vasaros karštos?
Glaudies prie medžio,
Prie namų pastogės,
O žeme plaukia šaltis –
Drąsus ir piktas vėjas
Kabina visus:
Ir medžius,
Ir žolynus,
Ir žmogų, –
Šalna į žemę
Atskubėjo...*

Ateis kiti

*Čia, sakai,
Pasilikit, takai, –
Žemė sugers ilgesį,
Žiedai spindės,
Rankos palies žolę,
Nubrauks rasas
Nuo akių...
Žiūrėk,
Kur vėjai skrenda,
Palikę dangaus mėlį,
Ir debesį nusineš kartu.
Dienoj ir naktį
Balsas kalbės
Maldos žodžius.
Medžiai guos –
Apkabins, kalbins,
Palydės mintis
Visatos erdvėn.
Žinai –
Čia ateis kiti...*